Realisatie Groenprojecten O.N.S. Heiloo

Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Rob Opdam / Peter van Diepen
Ambtelijk opdrachtgever Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	Ciska de Jong Ruurt Geskes
Opdrachtnemer	Astrid Mol
Bijlagen	Plan van Aanpak Realisatie Groenprojecten Heiloo Plangebied O.N.S.

Aanleiding en achtergrond

Algemeen ten aanzien van de groenprojecten O.N.S. Heiloo
De groenopgave in Heiloo is één van de vier programmaonderdelen uit het gebiedsontwikkelingsprogramma Overeenkomst Nieuwe Strandwal (O.N.S.). In de O.N.S. gaat het – naast de groenopgave - om de woningbouwontwikkeling Zandzoom en Zuiderloo, de ontwikkeling van het bedrijventerrein Boekelermeer, en een aansluiting op de A9. Ten behoeve van de realisatie hiervan zijn in de O.N.S. gezamenlijke afspraken door de Provincie Noord-Holland, de gemeente Castricum, de gemeente Alkmaar en de gemeente Heiloo vastgelegd.

Het doel van het deelprogramma Groen is:
Versterking van de ruimtelijke kwaliteit door de realisatie van projecten op het gebied van landschap, natuur en recreatie.

De projecten binnen of vanuit de begrenzing van het plangebied in de gemeente Heiloo moeten voor Heiloo bijdragen aan:
De versterking van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het landschap vanuit de nieuwe woonwijken en/of in landschapsprojecten die bijdragen aan het versterken en behouden van landschappelijke waarden.

Financieel kader groenprojecten O.N.S.
De financiering van het deelprogramma Groen O.N.S. voor Heiloo vindt plaats in de vorm van een Groenfonds, gekoppeld aan de realisatie van woningen in het plangebied. Per opgeleverde woning in het plangebied wordt een bedrag in het Groenfonds gestort. Dit Groenfonds is als bestemmingsreserve ondergebracht in de Bovenwijkse Voorzieningen en kent een maximum van € 5.250.000,-. Met het vaststellen van de Nota Kostenverhaal (28 april 2015) en de actualisatie in de Nota Bovenwijkse Voorzieningen (7 oktober 2019) heeft de Raad ingestemd met het verhalen van kosten voor Bovenwijkse Voorzieningen. De lijst met indicatieve groenprojecten is als bijlage bij beide nota's gevoegd en onderdeel van de besluitvorming geweest.

In de O.N.S. is overeengekomen dat beheerkosten, die mogelijk ontstaan in de uitvoering van de groenprojecten (bijvoorbeeld als gevolg van een areaaluitbreiding), geen deel uitmaken van de O.N.S. en dat partijen hiervoor een eigen verantwoordelijkheid dragen. Daarbij is ook vastgelegd dat partijen vrij zijn om te bepalen wie het feitelijk beheer en onderhoud van de gerealiseerde groenprojecten gaat uitvoeren. Dat kunnen particulieren, private partijen, terrein beherende organisaties en/of andere overheden dan de gemeente Heiloo zijn.
De beheerkosten drukken daarom niet als vanzelfsprekend op de begroting van Heiloo. In de uitvoering van de projecten worden deze kosten in kaart gebracht. Daarbij zal ook nadrukkelijk gekeken worden naar mogelijkheden van extensief beheer, uitbesteding aan en/of samenwerking met groenpartijen en de mogelijkheid van een eenmalige afkoop door de gemeente.

Jaarlijks wordt de Raad door middel van het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) en de Nota Actualisatie Grondexploitaties (NAG) geïnformeerd over de stand van zaken en de ontwikkeling van de bestemmingsreserve. Per maart 2021 bevat de bestemmingsreserve Bovenwijkse Voorzieningen een bedrag van ca.€ 3.980.000,-.

Voorbereiding van de uitvoering

De lijst met indicatieve groenprojecten O.N.S. is opgesteld voor de Nota Kostenverhaal in 2015. In maart 2017 is een overzicht gegeven van de ontwikkelingen van de groenprojecten en de lijst is geactualiseerd bij de Nota Bovenwijkse Voorzieningen in 2019. Deze geactualiseerde lijst is de basis voor uitvoering van de groenprojecten. Deze lijst bevat een indicatie voor 6 deelprojecten (Moersloot (Oostzijde A9), Oosterzijpolder, Vennewaterspolder, Verbinding Noorderneg-Bergen, Laandervaart (Westzijde A9) en Ecologische oost-westverbinding) en 3 thematische ontwikkelingen (Water, Land en Beleving). De genoemde bedragen op de lijst, de initiatiefnemers en de financieringsbronnen zijn eveneens indicatief. De lijst met indicatieve groenprojecten is als bijlage bijgevoegd.

Voor uitvoering van de projecten en thema's worden de volgende onderdelen nader uitgewerkt:

- haalbaarheid van de indicatieve projecten binnen de doelstellingen van het deelprogramma Groen;
- uitvoerbaarheid van de projecten, rekening houdend met bestaande afspraken in beleid en regelgeving, met aanpalende projecten die binnen de O.N.S., binnen de gemeente Heiloo en in aangrenzende gebieden worden uitgevoerd, met de beschikbare financiële middelen uit het Groenfonds en voorzien van een beheerplan met financiële paragraaf en dekking;
- prioriteitenlijst/top 3 van uit te voeren projecten. Primair zal hiervoor aandacht uitgaan naar het gebied ten oosten van de A9, de westzijde van Heiloo en de ecologische oost-westverbinding.
- uitvoeringsplan voor de uit te voeren projecten (doelstelling, planning, (beheer)kosten, inzet), een communicatieplan en een risico-inventarisatie;
- verwerking, indien wenselijk, van projecten in een GIS bestand, ter ondersteuning van de communicatie en afstemming met aanpalende projecten.

Projectdoelstellingen en scope

Hoofddoelstelling is het zo spoedig mogelijk uitvoeren van projecten op het gebied van landschap, natuur en recreatie in het plangebied en binnen de grenzen van de gemeente Heiloo, op basis van de O.N.S., ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

Projectresultaten, producten en afbakening projectscope

De gemeente heeft in sommige projecten een initiërende rol, maar kan ook meelopen in de plannen van andere partijen, zoals de provincie, de gemeente Castricum, Landschap Noord-Holland, IVN of andere partijen. Hieronder zijn de beoogde deelresultaten en verantwoordelijkheden vermeld:

Voorbereiding: haalbaarheids- en uitvoerbaarheidsplan met prioritering/top3 van uit te voeren projecten en begroting	Op te stellen door projectleider, in afstemming met intern en extern betrokkenen, ter beoordeling door de gemeente Heiloo
Voorbereiding: communicatieplan en GIS-kaart	Op te stellen door communicatieadviseur en GIS-medewerker, in afstemming met de projectleider, ter beoordeling door de gemeente Heiloo

Voorbereiding: risico-inventarisatie	Op te stellen door risico-adviseur, in afstemming de projectleider en met intern en extern betrokkenen, ter beoordeling door de gemeente Heiloo
Uitvoeringsplan per uit te voeren project (doelstelling, planning, (beheer)kosten, inzet)	Op te stellen door projectleider, in afstemming met intern en extern betrokkenen, ter beoordeling door de gemeente Heiloo
Uitvoering van communicatie	Inzet van communicatieplan en ondersteunende promotiemiddelen ter vooraankondiging, onder leiding van projectleider.

Kostenraming

De kosten voor de uitvoering van de projecten kunnen maximaal € 5.250.000,- bedragen. Echter, het Groenfonds is een groeifonds dat in de loop van de tijd wordt gevuld met bijdragen uit de woningbouw in het plangebied. Het is daarom niet realistisch te veronderstellen dat het volledige maximumbedrag in één keer kan worden besteed en/of gepland. In het plan van aanpak voor de groenprojecten is een indicatie gegeven van een doorlooptijd van 6 tot 10 jaar. Gemiddeld wordt er voor de jaren vanaf 2022 een bestedingspatroon voorzien van ca. € 500.000,- per jaar.

Schematisch weergegeven is voor de periode Q2 tot eind 2021 sprake van de volgende werkzaamheden en kosten om tot realisatie te kunnen komen:

Soort kosten	Omschrijving	Bedrag
Voorbereiding Uren voor projectleider communicatieadviseur risico-adviseur GIS-medewerker	In deze fase wordt gewerkt aan het voorbereiden van de samenstelling van een top 3 van uit te voeren groenprojecten en (risico)communicatieplan. In samenwerking met interne en externe belanghebbenden/-stakeholders wordt een top 3 van uit te voeren projecten voorbereid, door middel van het “scoren” van de indicatieve projecten op onder meer: belevingsmogelijkheden, prioriteiten in beleid en regelgeving, reeds bestaande wensen, bijdrage aan biodiversiteit en vermindering van stikstof, “laaghangend fruit” (bijv. reeds basaal aanwezige infrastructuur), samenhang met bestaande initiatieven en projecten. De top 3 van uit te voeren projecten krijgt hierdoor een breed draagvlak en wordt hiermee eveneens onderbouwd ten behoeve van de realisatie. Het advies over de top 3 wordt aan het college en de raad voorgelegd.	75.000
Uitvoeringskosten Bijvoorbeeld grondaankoop/infrastructurele maatregelen	De breed gedragen top 3 wordt uitgevoerd. In deze kosten is inbegrepen: 25% plankosten en 10% onvoorzien. In deze kosten is het mogelijke extra beheer en onderhoud niet inbegrepen. De beheerkosten en de wijze van financiering worden apart in beeld gebracht in de uitvoeringsplannen voor de top 3 projecten. Daarbij zal nadrukkelijk worden gekeken naar mogelijkheden van extensief beheer, uitbesteding aan en/of samenwerking met groenpartijen en de mogelijkheid van eenmalige afkoop door de gemeente.	200.000
Communicatie- en promotiemiddelen behorend bij de uitvoering	Daadwerkelijke inzet van communicatie- en promotiemiddelen voor de uitvoering van de top 3 projecten, ten behoeve van informatieverstrekking en participatie.	10.000
Totaal voor Q2 tot eind 2021	Over de uitvoering van de top 3 wordt het college en de raad geïnformeerd.	285.000

Planning

De volgende onderdelen moeten tijdens de ondergenoemde fases worden opgesteld/vastgesteld:

Projectopdracht en initiële voorbereidingsfase (aanvraag voorbereidingskrediet):

• Stuurgroep Grote Projecten	Q2 2021	Go/no go voor B&W (19 april 2021)
• Collegebesluit B&W	Q2 2021	Go/no go voor Raad (26 april 2021)
• Publicatie stukken tbv Agendacie.	Q2 2021	14 mei 2021
• Commissievergadering	Q2 2021	7 juni 2021
• Raadsbesluit voorbereidingskrediet	Q2 2021	Go/no go (21 juni 2021)

Uitwerking voorbereidingsfase:

• Stuurgroep Grote Projecten, haalbaarheids- ,uitvoerbaarheidstoets, top 3, communicatieplan, risicoplan	Q3 2021	Go/no go voor B&W (23 aug. 2021)
• Collegebesluit B&W	Q3 2021	Go/nog go voor Raad (24 aug. 2021)
• Publicatie stukken tbv Agendacie.	Q3 2021	3 september 2021
• Commissievergadering	Q3 2021	13 september 2021
• Raadsbesluit	Q3 2021	Go/no go (27 september 2021)

Realisatiefase:

• Uitvoering projecten vanaf	Q3 2021

Een go aan het einde van een fase betekent een decharge voor de vorige fase.

Beoogde projectorganisatie

Direct betrokkenen:

Bestuurlijk opdrachtgever:	Portefeuillehouder Grote Projecten
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever:	Coördinerend projectmanager
Ambtelijk opdrachtnemer:	Projectleider

Projectteamleden:

Primair betrokken:

- Communicatieadviseur grote projecten RO Heiloo
- Beheerder Groen en Spelen Castricum en Heiloo, dagelijks beheer groen en speelplaatsen
- Stedenbouwkundig adviseur
- Projectleider Zuiderloo
- Projectleider Zandzoom Heiloo
- Projectmanager aansluiting A9
- Projectleider herontwikkeling Centrum Heiloo
- Assistent projectleider Zandzoom Heiloo en digitale data ontwikkeling grote projecten Heiloo
- Financieel adviseur bij De BUCH
- Adviseur risicomanagement voor De BUCH
- Projectleider Boekelermeer
- Projectleider reconstructie Vennewatersweg
- Procesregisseur BOR
- Gebiedsregisseur Heiloo

Secundair betrokken:

- Projectleider Zandzoom Limmen
- Procesregisseur omgevingswet domein BOR
- Communicatieadviseur gemeente Heiloo
- Regio adviseur HHNK, afdeling Watersystemen
- Teamleider Groen Heiloo

- Manager afdeling realisatie en communicatie bij Recreatie Noord-Holland, aanwezig als recreatie en groenmakelaar, geïnteresseerd in verbinding met visie van RAUM
- Coördinator Groen Kapitaal Provincie Noord-Holland, t.b.v. versterking biodiversiteit i.c.m. klimaatadaptatie en gezondheid, buiten de natuurnetwerken van de provincie
- Locatiebeheerder voor recreatiegebied Alkmaarder en Uitgeestermeer (RAUM) van Recreatie Noord-Holland
- Adviseur verkeer, vervoer en parkeren voor m.n. Heiloo
- Beheerder wegen BOR OR
- Beheerder Landgoed Nijenburg (Heilooër Bos) namens Natuurmonumenten
- Rentmeester, verantwoordelijk voor grondaankopen van de gemeente Heiloo
- Planeconoom Zandzoom Limmen, auteur Nota Bovenwijks Heiloo
- Planeconoom, MPG en NAG

Projectgroep:
De projectgroep bestaat uit een kernteam met naar gelang noodzakelijkheid de input van de vak deskundigen.

Projectenoverleg:
Afstemming met andere projecten vindt plaats in het tweewekelijks projectenoverleg Heiloo.

Stuurgroep:
In de Stuurgroep Grote Projecten wordt de LTA, gekoppeld aan besluitvormingsprocessen, waar wenselijk geagendeerd en inhoudelijk besproken. Reguliere afstemming van de projectopdracht en de verschillende projecten met bestuurlijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer vindt bilateraal plaats.

Onderkende risico's

De risico´s worden geïnventariseerd en in een risico-inventarisatie ondergebracht. Deze worden meegenomen in de gangbare (financiële) rapportages.

Koppeling met andere projecten

De groenprojecten worden uitgevoerd in samenhang met de andere 3 deelprogramma´s van O.N.S. De projectleiders voor de A9, Boekelermeer, Vennewatersweg, Zandzoom en Zuiderloo in Heiloo en Castricum zijn daarbij betrokken. Met hen wordt afgestemd in bilateraal verband en in het projectenoverleg.

Akkoordverklaring

Bestuurlijk opdrachtgever	
Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever	
Opdrachtnemer	

Bijlage 1 Plan van Aanpak Groenprojecten Heiloo
Bijlage 2 Lijst indicatieve groenprojecten O.N.S.